

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celetno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnica 328.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene Inseratov:
Enostolpna pettina vrata
mali oglasi po Din 1:50 in
Din 2:—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2:50,
veliki po Din 5:— in 4:—,
oglasi v uredniškem delu
vrstica po Din 6:—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenčni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v golovini.

Balkanizacija uprave.

Prva skrb P.-P. režima je bila, da upokoji in premesti na stotine dobrih, vestnih in izvrstno kvalificiranih uradnikov. Vlada, katero vodi tak človek kakor je Laza Marković, ne rabi uradnikov, ki pošteno, po zakonu in nepristransko vršijo svojo dolžnost. Vlada, sestavljena iz strank prvih in največjih korupcionistov države, potrebuje za svoje uradnike samo take ljudi, ki so ji podobni. Že na prvi mah je ta režim upokojil in premestil 500 uradnikov, v kratkem pa sledijo še ostali, ki jih ima vlada na sumu, da so pošteni, da ne poznajo v uradnem poslovanju nobene stranke in da niso vstanu kršiti zakona. Tako bo naša državna uprava kmalu izmenjana s samimi priganjači radikalne in »samostojne« demokratske stranke ne glede na strokovno usposobljenost in moralno kakovost.

Vlada korupcije in nasilja se ni vprašala, ko je vpokojila in prestavila uradnike, ali so sposobni ali ne, ali so se ravnali po zakonu ali ne, ali so se kot uradniki vedli brezhibno ali ne, marveč samo po tem, ali so enako brezvestni, nemoralni in pokvarjeni kakor je ona. In kjer je našla, da uradnik ni tak in da se Lazica Marković pri izvajjanju krvavih volitev nanj ne bo mogel zanesti, ga je brez vsakega ozira in pomisleka in brez trohice sramu odslovila, čeprav je dotičnik bil vzor - uradnik.

Velika župana Šporn in dr. Vodopivec nista pristaša SLS.; niti sta kdaj bila niti sta sedaj. Pač sta pa strokovno sijajno kvalificirana, škrupuljno pravična in brez maledža. Kljub temu nova vlada niti ni počakala, da bi kralj dekret o njuni upokojitvi podpisal, marveč ju je nemudoma po telefonu pozvala, da posle izročita. Vlada g. Davidovića je Baltiča samo premestila in je glede na uradništvo sploh postopala s krajno obzirnostjo ter ni nikomur prizadela najmanjše krivice; upokojitev gg. Športa in Vodopivca pa je krična, grda in popolnoma neutemeljena. Prejšnja vlada sploh ni v uradništvu izvršila nobene izprenembe razun, kjer je bilo nujno treba popraviti k r i v i c o , pričadejano od P.-P. režima; in še to se je izvršilo zelo preudarno, polagoma in varujoč zakon. Sedanja vlada krivice in nasilja pa ni imela najnejšega posla, nego da zamenja uradnike, ki se jim ne more dokazati niti senca kakšne nezakonitosti ali samo nekorektnosti, z osebami, ki so že dokazale, da jim je zakon deveta briga.

Enako je sedanja vlada kot izvršilni organ zaradi 80 zločinstev obdolženega Lazice Markovića odstavila od ljubljanskega gerentstva dr. Periča, ki uživa zupanje velike večine ljubljanskega prebivalstva in poverila posle trem zagrizenim Žerjavovim podrepnikom. Seveda je tudi odstranila od vodstva proslete v to kvalificiranega srednješolskega profesorja in ga zamenjala z učiteljem, ki temu mestu ni kos, pač pa je verni opreda novega ministra za šume in rude. Kaj je man P.-P. režimu izobrazba, njena višina in kakovost, samo da zasede vsa važna mesta s svojimi priganjači! Objektivnost, vestno izvrševanje službe, zakonito določena naloga uradnika, vse to je tej kliki postransko, nepotrebno in celo škodljivo zanje. Čim bolj bo uradništvo pokvarjeno, čim menj se bo ravnalo po postavi in čim bolj bo kršilo svoje zaprisežene dolžnosti v korist klike, tem bolj bo ustrezalo njenim namenom. Popolna balkanizacija našega uradnega aparata, počeni od velikega župana pa dolj do orožnika, to je cilj P.-P. režima, da bi slovensko ljudstvo s surovim nasiljem podjarmil svoji volji, ga ustrahoval in mu privzgojil prepričanje, da človek ne doseže svoje pravice in ne more uživati najenostavnnejših državljanških svoboščin, dokler ne pada na kolena in ne poljubi biča, ki ga tepe! Za vsakega izobraženega človeka pa, ki misli postati uradnik, nastane vprašanje, ali se to sploh še izplača? Kdo bo uradoval, ko mu tudi najvestnejše poslovanje ne jamči, da ne bo vržen na cesto?

Izkvarjenje in popolno ponижanje uradniškega aparata v svoje temne svrhe je goreča želja P.-P. vlade, ki je že začela uganjati svoje orgje po državi. In vendar se ji ne bo izpolnila! Pri volitvah bo izvedela od slovenskega ljudstva, da za nasilenost in nepoštenost ni mesta med nami.

Vlada pred ljudsko obsojbo.

»KRALJEVI KOMISARJI« — POTRTOST MINISTROV V ZBORNICI — MINISTER S SABLJO V SKUPŠČINI.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Izvršena je še poslednja formalnost. Na današnji seji je bil prečitan ukaz o otvoritvi novega zasedanja in o razpustu skupščine, da se vrše volitve 8. februarja in da se skupščina sestane 7. marca. Parlamentarna večina se te seje ni udeležila. In je prav storila. Pokazala je s svojo odstotnostjo na gaženje parlamentarizma. V dvorani je bila peščica privilegiranih posancev stranke, katere moč obstoji v tem, da jo ščitijo faktorji, ki prezirajo voljo naroda. In še od te očite manjšine je precejšen del sedel na ministrskih klopih. Na posianskih mestih si je par klakerjev dajalo poguma z neslanimi vzklikli, dočim so sedeli ministri kislih obrazov, kakor na zatožni klopi. In to so tudi bili. Ljudstvo je že začelo z razpravo, proti vsem, ki ne spoštujejo zakona, reda in pravice. Razprava se je pričela, končala pa se bo čez tri meseca, ko bo ljudstvo izreklo svojo sodbo in manifestiralo svojo voljo 8. februarja. Sodba ljudstva je bila vedno pravična in tudi stroga in ni dvoma, da bo tudi sedaj tako. Tega se dobro zavedajo komisari kralja, kakor je poslane Divac nazval vlado. Namesto poguma se zreali na njihovih obrazih strahopeten izraz. Njenega poguma ni dvignil niti pojavi vojnega ministra, ki je prirožjal s sabljo, ki je izvajajoče udarjala ob tla. Z orožjem še ni vstopil nihče v parlament, kaj šele član vlade. Vojni minister Trifunović je hotel očitno naglasiti značaj novega režima. To ni bilo potrebno, ker je ta znak vsakdo opazil. Tudi njega se ljudstvo ne bojni. Zato bo šlo neustrašeno v boj proti korupciji in nasilju.

ZADNJA SKUPŠČINSKA «SEJA».

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine je bila po sklepnu načelnikov opozicionalnega bloka mirna. Udeležilo se je jo kakih 40 radikalnih posancev in samostojnih demokratov, socialist Divac in nekateri zemljoradniki. Bila je popolnoma kratka. Vodil jo je Jovanović. V dvorani ni bilo nobene skupščinskega tajnika, zato je vršil to dolžnost Kobasic.

Prvi je govoril Lazić (zemljorad.) in protestiral proti gaženju parlamentarizma. Protestiral je proti takemu načinu sklicanja seje, kakor se je to zgodilo danes. Trdil je, da parlament sploh ne obstaja in da je to nov dokaz, da se z njim igrajo, kakor hočejo.

Za Lazićem je prosil za besedo Divac. Predsednik mu je ni hotel dati, vsled česar je Divac vzkliknil: »To ni predsednik skupščine, to je komisar kralja!« Doli s komisarjem kralja! se je čulo z vseh strani. Med Divacem in radikali je prišlo do prepira, nakar je Divac postal in odhajajoče še enkrat vzkliknil: »To ni vlada, to je komisariat!«

Nato so bili prečitani ukazi. Pri čitanju so zemljoradniki sedeli, vsled česar so radikali protestirali. V odgovor so dobili medkllice: »To ni naš kralj! To je vaš kralj! Zato vi stojeti!«

Po prečitovanju ukazov o razpustu skupščine, volitvah in novem zasedanju so se poslanci mirno razšli.

Ljudski parlament.

ZBOROVANJE PARLAMENTARNE VEČINE — VELIČASTNA MANIFESTACIJA BELGRAJSKEGA PREBIVALSTVA. — ZNACILEN NASTOP POLICIJE.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Prvo zborovanje dosedanje parlamentarne večine v Belgradu, sklicano od Davidovićeve stranke, se je spremenilo v veličastno manifestacijo za čuvanje suverene ljudske volje in znači odločen protest in memento tistim, ki so hočejo igrati z ljudsko voljo. Prisostvovalo je nad tri tisoč ljudi. Na zborovanju so padale ostre besede na račun odgovornih in neodgovornih faktorjev, ki nosijo za tako rešitev krize odgovornost. V tem smislu so bile sprejeti rezolucije. Shod je bil končan z veličastnimi manifestacijami Davidoviću in parlamentarni večini. Ko so ma-

nifestanti odhajali iz dvorane, je zunaj pričela policija zborovalec razganjati. Nastopila je proti Davidoviću in ni dopustila, da ga spremljajo njegovi pričasti.

Tako je imel shod dva uspeha. Prikazal je na eni strani, da je ogromna večina belgrajskega prebivalstva kakor tudi druze proti nasilnemu režimu, na drugi strani pa je potrdil, da je sedanji režim res režim nasilja in strahovlje iz strahu, da se ne bi ljudska volja očitno manifestirala na licu mesta pred njegovimi najvernejšimi pristaši v Belgradu, očiščenjem in policijo.

Agromerkur proti konsumentom Slovenije.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Pred svojim odhodom v Ljubljano je Agromerkur spet pokazal svojo globoko ljubezen napram slovenskemu ljudstvu. Interveniral je pri železniškemu ministru, da naj razveljavlji odlok prejšnjega železniškega ministra. Sušnik je dovolil znižane pre-

vozne cene za prehrano pasivnih krajev v Sloveniji in drugod. Znižanje voznih cen bi imelo za posledico znižanje cen, kar bi se v sleherni slovenski družini zelo blagodejno čutilo. Agromerkur se je hotel za svoj poraz nad poštenim slovenskim ljudstvom že vnaprej maščevali.

Odgovor in vprašanje bloka Jovanoviću.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) V nekaterih listih se je razširila vest o konstataciji voditeljev bloka glede pristranskega delovanja predsednika narodne skupščine. Jovanović se je čutil vsled tega užaljenega in je v današnjih jutranjih listih objavil svojo izjavo, v kateri trdi, da je kot skupščinski predsednik postopal vedno objektivno. Na njegovo javno izjavo so dali voditelji bloka naslednji odgovor:

»Predsednik narodne skupščine Jovanović je danes dal izjavo v »Politiki« in »Vremenu«, naslovljeno na načelnike bloka. Njegova izjava je popolnoma deplasirana. Voditelji bloka odgovarjajo samo na ono, kar izide z njegovim podpisom. Jovanović nima nobenega razloga pritoževati

se nad neloyalnostjo načelnikov bloka. Nasprotno, treba se je samo spomniti na one komedije Jovanovića z ostavko na predsedništvo. Ko so načelniki bloka zahtevali nekatera pojasnila v skupščinskem delu, je bil v ostavki. Ravnotako takrat, ko Dragović ni dopustil, da se v skupščinski dvorani vrši seja članov širšega bloka, četudi jo bila ta dvorana drugim na razpolago. Ni pa bil v ostavki, kadar je šel v dvor in kot predsednik skupščine javil kralju svoje mišlenje o političnem položaju. —

Vendar smo šli preko vsega tega.

Jovanović je delal s svojo skupščino za sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev. Bil je proti volitvam. Danes pa imamo na nasvet nekoga volivno vlado P.-P. in vladu, ki ri za sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev, vsaj ne za tak sporazum, kar smo ga prej z Jovanovićem razumevali.

Davidovićev odgovor tiskovnemu oddelku.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Tiskovni oddelki ministrstva za notranje zadeve je izdal naslednje uradno poročilo:

Radi boljše in pravilnejše obvestive javnosti je tiskovni oddelki notranjega ministrstva pooblaščen objaviti ta dejstva:

Ko je bivši ministrski predsednik g. Ljuba Davidović izrekel željo, da se širje Radičevi poslanci sprejmejo v vladu, je Nj. Vel. kralj, ne da bi se načeloma protivil tej želji, od g. Ljube Davidovića zahteval, da popreje razčisti vprašanje o zvezi med Radičevim stranko in III. internacionalo v Moskvi. Gosp. Ljuba Davidović je soglašal s to zahtevo, naglašajoč, da je popolnoma upravičena. Kot odgovor na to zahtevo je prišel govor Stjepana Radića, ki je izjavil, da se dalje ostane v zvezi z boljševiki in da mu je g. Čičerin obljubil materialno in moralno pomoč v borbi proti Belgradu. Tako je tam že g. Ljuba Davidović sporočil Nj. Vel. kralju, da mu je g. dr. Maček posebno priznal, da je v septembri in v oktobru dvakrat odpotoval na Dunaj, še specijelno radi poseta tamošnjega boljševiškega poslaništva. Po tem priznanju je bilo razumljivo, da se več ni moglo pomicljati niti o vstopu HRSS v vladu, niti o sprejemu podpredsednika dr. VI. Mačka na dvor.

Na ta vladni komunik je odgovoril Davidović:

»Objavljen je vladni komunik o vzrokih, ki so bili na potu sodelovanju HRSS kakor tudi sprejemu podpredsednika dr. Mačka na dvoru. V tem komuniketu se imenuje tudi moje ime, zato izjavljam:«

Poročilo o obisku dr. Mačka v ruskom poslaništvu na Dunaju je bilo poslano iz Dunaja odgovornim faktorjem in tudi na dvor. Ko sem zvedel za to

poročilo, sem vprašal dr. Mačka, ali je poročilo točno, kar je dr. Maček potrdil. Ni pa izjavil, da je bil kdaj na Dunaju radi obiska tamošnjega boljševiškega poslaništva, kakor se to v vladnem komunikatu trdi. To dejstvo samo sem potrdil kralju ko me je o tem vprašal.

Ali kljub temu obstaja odprto vprašanje:

«Ali se sme dr. Mačkov obisk na ruskem poslaništvu smatrati za zadosten razlog, da Radičevec niso bili sprejeti na dvoru? Zakaj se je mislilo na sprejem Radičevev v vlado ob priliki ostavke mojega kabineta, ko se je reševalo vprašanje o razširivti baze za sestavo vlade in ko so bila Radičevem celo rezervirana mesta za eventuelno sodelovanje v vladi? To je bilo po dr. Mačkovi vrnitvi z Dunaja.»

Belgrad, 10. nov. 1924.

Ljuba Davidović.

ZJAVA DR. MAČKA O OBJAVI TISKOVNEGA ODDELKA.

Zagreb, 10. novembra. (Izv.) Z ozirom na objavo Tiskovnega oddelka notranjega ministarstva, v kateri se trdi, da kralj zato ni odobril vstopa Radičevev v vlado in sprejel skupščinskega predsedstva, ker se je dr. Maček dvakrat mudil na Dunaju in se tam razgovarjal s sovjetskim poslankom, se je vaš dopisnik obrnil za pojasnilo na dr. Mačka, ki mu je izjavil slednje:

»Jaz ne vem, kakšni vzroki so bili merodajni, da so nam preprečili vstop v vlado in sprejem predsedništva na dvoru. Mogoče je, da so razlogi, ki jih navaja Tiskovni oddelek, resnični. Na nekaj pa moram opozoriti: Ni res, kar trdi Tiskovni oddelek, da smo mi vstopili v boljševiško internacionalo. Mi smo kot stranka pristopili meseca maja v kmečko internacionalo in smo to jasno in določno v časopisih povedali. Kljub temu pa so nas pozneje pozvali, da vstopimo v vlado in naš vstop so smatrali že povsod kot gotovo stvar. Tako ni nihče smatral našega pristopa h kmečki internacionali kot oviro za naš vstop v vlado. Zato smatram, da je to le izgovor.«

ČASTNO POVABILO MINISTRA SUŠNIKA.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Radikalni poslanec Dimitrijević je v imenu poslancev južne Srbije obiskal bivšega železniškega ministra Sušnika in ga v imenu teh poslancev in tamošnjega prebivalstva povabil k slavnosti in otvoritvi proge Veleš—Štip, ki se vrši v nedeljo. Poslanec je povabil Sušnika vsled tega, ker je Sušnik največ pripomogel, da so se dela na tej progi končala.

VLADA PROTI LJUDSTVU.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Vlada pripravlja materijal, na podlagi katerega bi mogoča razpustiti HRSS, nemško stranko in mažarsko stranko. Vse to v znamenju zaščite države. Kakor se sliši, namerava vladata razpustiti »hrvatsko in slovensko ljudstvo.« —

KRALJ V SKOPLJU.

Belgrad, 10. nov. (Izv.) Kralj je odpotoval v Skoplje, kjer ostane par dni na lovu na ptice selikle, ki se vračajo na jug.

ZACETEK KONFISKACIJ.

Zagreb, 10. novembra. (Izv.) Današnji »Jutarnji list« je policija zaplenila zaradi poročila o nekem sestanku demokratske mladine v Belgradu.

POLICIJA ISČE RADICA.

Zagreb, 10. novembra. (Izv.) O sedanjem bivališču Radičevem krožijo še vedno najrazličnejše vesti. Zagrebska policija je dobila poročilo, da so videli Radiča v Splitu, kjer je obiskal svojega zeta inž. Košutiča. Včeraj je policija izjavila vašemu dopisniku, da ne vedo, kje bi bil Radič. Dognano je le, da ni prestopil italijanske meje in tudi v Švico se ni odpeljal. Poročilo, da se je razgovarjal v Krapini z Davidovičem, je nastalo tako, ker v Krapini živi res neki mizar Radič in neki čevljar Davidovič. Iz Zagreba so se policiji takoj odpeljali z avtom v Krapino, ugotovili so pa le, da sta se res sešla mizar Radič in čevljar Davidovič. V krogih HRSS vztrajno molče.

URBANI ODSTOPIL.

Zagreb, 10. novembra. (Izv.) Policijski šef v Zagrebu Urbani se je odpovedal službi.

poroča iz Barcelone, da so poskušali uporni vojaki napasti topniško vojašnico. Policija je prijela dva topničarja, ki sta bila danes ustreljena.

Italija.

FAŠIZEM IN KOMBATENTI.

Rim, 9. nov. (Izv.) Narodni odbor društva kombatentov je zboroval včeraj ob navzočnosti vseh članov. Političnih sklepov pa niso sprejeli, ker žele postopati soglasno z Društvom vojnih pohabljencev in invalidov, katerih glavni odbor se snide danes.

»Giornale d'Italia« poroča, da je izstop iz fašistovske stranke tudi poslanec Bavar, zastopnik kombatentov in Puglie. Pričakujejo se nadaljnji izstopi.

Posl. Ponzio di San Sebastiano, je svoj izstop iz fašistovske stranke razniral Mussoliniju v daljšem pismu, v katerem med drugim naglaša, da je izgubil nado, da bi narod dosegel edinstvo potom fašizma. Pismo zaključuje: »Ko se danes s krvavčim srcem ločim od Vas, Vam pravim: vrnite Italijo Italijanom, imejte usmiljenie z domovino!«

OPOMIN INOZEMSTVA.

Rim, 10. nov. (Izvir.) Spor med fašisti in kombatenti ter invalidi je napravil v inozemstvu velik vtis. Inozemski politični krogi smatrajo to dejstvo kot dokaz, da je fašizem v Italiji svojo vlogo dejansko doigral, da ga ogromna večina naroda odčlanja. S tem so šanse fašistovskega režima v inozemstvu občutno padle. To se najbolj kaže v Londonu, na katerega je Musolini po padcu Mad Donalda z vso gotovostjo posebno računal. Ne le da prinašajo vsemi listi podrobna poročila o razvoju dogodkov, ki niso v prilog fašizmu, marveč se prav v Londonu izvaja pritisk na italijansko liro, ki hitro pada. Režimski krogi v Italiji strahoma pričakujejo razplet akcije proti liri na londonskem trgu.

RAZSODBA V PROCESU FINZI — «AVANTI».

Milan, 10. nov. (Izv.) V soboto se je po dolgotrajni razpravi zaključil proces Finzi — »Avanti«. (»Avanti« je bil pisal proti fašistovskemu prvaku posl. Finziju povodom Matteottijevega umora.) Sodišče je obsodilo »Avantijevega« odgovornega urednika Giuseppe Invernizzija na eno leto ječe in globo v znesku 1000 lir.

VOLITVE V SVICL.

Zeneva, 10. nov. (Izv.) Pri kantonskih volitvah so zmagali levičarji. Desničarji so rešili samo dva mandata.

STRAH PRED MOHAMEDANCI.

London, 10. nov. (Izv.) Dopisniku »Times« je izjavil v Tangerju francoski maršal Liauthey, da je stanje v Maroku zelo nevarno vsem državam, ki imajo svoje interese v mohamedanskem svetu.

NESOGLASJE V TURŠKI VLADI.

London, 10. nov. (Izv.) Reuterjev urad poroča iz Carigrada, da je 18 poslancev vladne stranke izstopilo in prešlo k republikanski stranki. To je prvo nesoglasje v novi turški vladi.

CARINSKA POGODBA MED AVSTRIJO IN MAŽARSKO.

Dunaj, 10. nov. (Izv.) Pogajanja, katera sta vodili Avstrija in Mažarska radi dvojnih carin, so privedla do sporazuma in je bila tozadetna pogodba podpisana 8. novembra.

KATEDRALA V MONTREALU POGORELA.

Montreal, 10. nov. (Izv.) Tukajšnja katoliška katedrala je pogorela. Škode je 300.000 dolarjev.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

Gradec, 10. novembra. (Izv.) Na cesti med Gradcem in Semmeringom, v Peggau, se je dogodila včeraj težka avtomobilска nesreča. V Gradec se je peljalo z avtomobilom 22 km/hod v Gradcu. Pri Peggau so se hoteli umakniti osebnemu avtomobilu, umaknili so se pa tako nesrečno, da so padli preko visoke škarpe, kjer sta dva kmeta takoj mrtva bležala, ostali so pa deloma težko, deloma lahko ranjeni.

NESREČA Z ROČNO GRANATO.

Budimpešta, 10. nov. (Izv.) Iz Kaposvara javljajo, da se je pripetila v tankajšnji vojašnici smrtna nesreča, ki je zahtevala smrt častnika Alojzija Balacza. Pri razlaganju, kako se uporablja ročna granata, je ta predčasno eksplodirala in ga na mestu ubila.

SENATOR LODGE †.

Boston, 10. nov. (Izv.) Znani senator Lodge je umrl.

Ogleite se Remington model 12 pri Franc Bar, Ljubljana, Cankarjevo nahr. 5

»Jutrova« milijonska tatvina.

»Jutro« in »Narode« sta začela volivno kampanjo s tem, da objavlja senzacionalna »odkritja« o milijonskih »klerikalnih« tatvinah na škodo države in konzumentov in o velikopoteznom načrtu za pridobitev volivnega fonda ter za podporo njihovega časopisa.

Kako izgledajo ta odkritja v resnici? Radi silne oddaljenosti Slovenije od agrarno produktivnih krajev uživamo za najmanj 7% dražji kruh kot južnejši kraji. Radi slabe letine pride letos to še veliko bolj v poštev kot običajno. Nič naravnega ni torej, da so naši poslanci zahtevali prvič, da se pristeje tudi Slovenia med pasivne pokrajine, in drugič, da se zniža vozinja za prevoz žita, koruze in moke. Ta akcija je imela po zaslugu slovenskih ministrov, zlasti pa ministra Sušnika, uspeh. Na njegov predlog je sklenil ministriški svet, da se zniža vozinja živil v pasivne pokrajine za 40%.

To znižanje znaša po oddaljenosti nakladalne postaje povprečno 15 do 20 par pri kilogramu, kar bi pomenilo poncenitev pri šitu okrog 4 in pri moki 3%.

Pri tem je bilo treba rešiti vprašanje razdelitva tega blaga. Kako se je to vprašanje rešilo pri drugih pokrajinh, nam ni znano. Glede Slovenije je pa bilo naravno, da zastopniki ljudstva niso mogli in smeli prezreti v vseh strankah močno razvitega zadružništva, ki edino predstavlja najstrenje plasti konzumentov. Zato je minister Sušnik zamislil izvedbo znižanja vozinja na ta način, da je poveril vsem trem v Sloveniji obstoječim zadružnim zvezam razdelitev predmetnih voznih listov. Pri tem je vzel za ključ razdelitve število pri posameznih zvezah včlanjenih zadruž in njih zadružarjev.

Zato je bil določen Zadružni zvezzi v Ljubljani kot najmočnejši zadružni organizaciji v Sloveniji kontingen 3300 in ostalima dvema demokratski stranki bližujočimi zvezama v Ljubljani in Celju 8-saki po 850 vagonov.

Za zadružno zvezo je prevzela Gospodarska zveza kot blagovna centrala nabavljanje žita oziroma razdeljevanje tovornih listov. Gospodarska zveza razdeljuje tovorne liste v prvi vrsti zadružam, daje pa te liste tudi zanesljivim trgovskim trdkam, in to radi tega, da se ne bi od aprovicijske akcije izključila privatna trgovina in da bi se tako vzbujena konkurenca izrabila čimbolj v prid konzumentu.

Jasno je, da ni na celem svetu trgovske ali zadružnega podjetja, ki bi služila trgovcem za njihove posle in da bi še površ plačevala stroške zanje. Ker ima Gospodarska zveza s položitvijo kaveje, z delom pri razdelitvi in kontroli pravilne uprave tov. listov, pri oddaji vagonov odjemalcem na posameznih postajah velike stroške, je samo po sebi razumljivo, da te stroške uračuna prejemnikom tov. listov. Povračilo teh stroškov pa znaša od 2.5 do največ 5 par pri kg, v nobenem slučaju pa se ni računalo več.

Izrecno pa ugotavljamo, da je lepo razrediti, da se vrši s temi tovornimi listi kupčija, in da jih ponujajo okrog klerikalni agentje, nesramna laž. Od vseh do sedaj razdeljenih tov. listov niti eden še ni bil plačan.

Značilno za mentaliteto naših demokratov in njih ljubezni do slovenskega ljudstva je način, kako hočejo to idealno zamišljeno akcijo izrabiti v svoje umazane strankarske namene.

Dr. Žerjav je postal sam sebi zvest. Prvi korak, ko je prišel v Slovenijo, je bil, da je postal detektive v nedeljo popoldne v Zadružno zvezzo, ki niso seveda mogli ugotoviti drugega kot da je bilo postopanje pri razdelitvi tovornih listov popolnoma korektno.

Obenem objavlja »Jutro« in »Narode« krvave članke, kjer govorita o milijonskih tatvinah, s prizornim namenom, da odjesta našemu konzumentu pridobitev naših poslancev. Poznajo vas! Zopet krije: »Drži tatu,« da odvrnete pozornost od svojih lopovskih namenov.

Popolnoma prozorno je, zakaj ste si izmisli »afero«, ki je ni. Vi jo — samo potrebujete in ste si jo izmisli, da bi prikrili svoje korupcionistične namene z boznifikacijami, namenjenimi za ljudstvo. Sodilo in obsodilo vas bo ljudstvo.

Beležke.

»Kulturna zaostalost«. V »Slovenskem (?) narodu« (9. nov. 1924) se je nekdo — zdi se, da kak »napreden« učitelj iz Prekmurja — iznebil v nekoliko daljšem sestavku o Prekmurju celo vrsto netočnih informacij. Poleg tega se pa tako žaljivo izraža o slovenskih Prekmurcih, da je le »Slovenski narod« mogel to priobčiti. O organistih pravi: »Posebno je prišel do veljave pri pogrebih, ko se v imenu mrileca v nalašč za vsak slučaj

zloženi pesmi v žalostinki od vsakega srodnika imenoma poslavljaj, pri čemer innožice unisono tulijo. Dalje, da si ljudstvo želi nazaj graščinskega robstva, da je v svoji prijaznosti osladno, kulturno močno zaostalo itd. — Prekmurci imajo zelo zdrav čut, ko takim »prišlekom« le malo zaupajo. Članek naj nikar ne misli, da je človek že kulturn, če ima rumene čeveljice in polikane hlače. Prof. Sušnik je vse drugače zadel v svojih »Prekmurških profilih« prekmursko dušo. Oh, ta napredna ljubezen do naroda!

Politične vesti.

+ Prosvetna zvezda Gangl. Načelnik prosvetnega oddelka in dr. Narte Velikonja sta bila razrešena svojih funkcij. Prosvetno upravo za Slovenijo je izročil prosvetni minister Pribičevič Engelbertu Ganglu, ki je včeraj prevzel poslo. S tem imenovanjem je prosvetni minister poniral Slovenijo in dokazal, da mu je prosvetna deveta briga, strankarstvo pa vse. Engelbert Gangl in vodja prosvetne uprave za Slovenijo! To pomeni klofuto vsemu profesorskemu zboru. Ta za ugled našega slovenskega žolstva sramoten čin bo ostal samostojni demokratični stranki kot neizbrisen maledž. In Gangl je v preiskavi zaradi znane aliere Učiteljske tiskarne, ki je zlorabljala uradni pečat prosvetnega oddelka za svoje trgovske poslovanje. Stvar ima v rokah državni pravnik. Zdi se, da nameščava P. P. režim to sramotno in kaznivo afero počlačiti, sicer ne bi bil postavljen Ganglu na takto mesto, dokler je Gangl v preiskavi.

+ Pašičevi rublji. »Pravda« piše: »Pašiča so obtoževali zaradi raznih afer, zlasti pa zaradi denarja, ki ga je prejel iz Rusije za pomoč srbskemu narodu. Na vse take obtožbe je Pašič molčal, njegovi ljudje pa so trdili, da vse to ni res. Ko je pa Davidevica vladala začela resno akcijo proti korupciji, se je Pašić ustrašil in je priznal svoj zločin. Osem let je zadrževal one rublje, ki so bili tedaj vredni okoli 10 milijonov dinarjev, in je s tem denarjem govoril prav lepo zaslужil. Pred nekaj dnevi pa je Pašić vrnil ravno toliko ruskih rubljev, kol

demikov še nekaj profesorjev. Akademik Vatovec je v svojem govoru ožigosal rapalško pogodbo, s katero so bili primorski Slovenci in dalmatinski Hrvati odrezani od enotno zasnovanega trupla jugoslovenskega. In ravno Italijani, katerim je Napoleon III. takorekoč serviral priberačeno svobodo, so se izpozabili in pozabili na svojo nekdanjo žalostno razkosanost, in bili toliko nesramni, da so jo vzeli našim bratom. Ni žuda torej, je vzkliknil Vatovec, da zamira slava velikega Dantega, Savanorola, Frančiška Asiškega. V imenu profesorskega kollegija je pozdravil zborovalce dr. Kuše. Svoj govor je usmeril na omladino samo. Poudarjal je, da so v nas sredstva za doseg končne osvoboditve primorskih in koroških Slovencev. Sredstva so etične vsebine in brez vsakršnega nasilja. Gojiti ja treba povsodi zavest o krivici, pod katero ječijo naši bratje, in isto vzbudit v nas vseh in se v ljubezni do svojega naroda in domovine živo zavedati, da nas je ločila nemoralna in brezobzirna sila. Posebno žalostne razmere so na Koroškem. Z besedami: v tebi, omladina, je moč in posebljena sreča naše domovine, je dr. Kuše končal svoj govor.

Akademik Jurkovič Ljubo se je v svojem govoru prav posebno zgražal nad nesramnostjo rapalške pogodbe in se čudil, da more politična zagrizenost dovesti kulturen in civiliziran narod tako daleč, da zagreši take neodpustljive grehe proti svobodi in pravosti. Predsednik pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice v Ljubljani, profesor dr. Janko Pretnar je obrazložil osnovne motive, ki so vedli do ustanovitve te institucije. Da ni za nas popolnega ujedinjenja, je zakrivila Italija in zloglasna rapalška pogodba. V celli državi smo se organizirali, da po svojih močeh skrbimo za kulturno življenje naših zasluženih bratov. Dosedaj smo razposlali že nad 60.000 knjig; kajti dobro se moramo zavedati važnosti in pomena jezika. Jezik je tisti, ki bo odklenil ječo našim bratom. Zato je sveta dolžnost akademikov gojiti na ta ali oni način narodno zavest in ljubezen do ideje ujedinjenja. Klic: hočemo osvobojenja vseh Jugoslovjanov, je bilo slovo zborovanja. Kako smo se že postarali in pozabili na žalostne dneve rapalške pogodbe in koroškega plebiscita, najbolje slika števil posetnikov zborovanja. Bilo jih je samo 185. Kadar prije Orjuna kakšno smešno parado, so sedela »nacionalisti« prvi in najboljši kričči, na zborovanju jih ni bilo.

lj Pokrajinski odbor Jugoslov. Matice v Ljubljani kot prireditelj »dinarskega dneva« za neodrešene brate in sestre se najskrnejše zahvaljuje v prvi vrsti ljubljanskemu občinstvu, ki je s svojimi darovi v tako lepi meri pokazalo svojo ljubezen in sočustvovanje do naših tam preko. Posebno zahvalo izreka pa odbor vsem sodelovalcem pri »dinarskemu dnevu«: članicam Kolo jugoslovenskih sester, Kluba Primork in Splošnega ženskega društva, dalje članom kluba »Soče«, gojenkam Christofovega zavoda in marljivim čebelicam ženske realne gimnazije v Ljubljani. Ponosa pa je Jugoslovenska Matica na sodelovanju ljubljanskih akademikov, ki so v prvi vrsti priporogli, da je »dinarski dan« tako lepo uspel. Kot pridni nabiralcji so se pokazali tudi »Zoraši«. Zahvalo izreka tudi muziki dravske divizije, ki je svirala nacionalnemu dnevu primeren spored. Skupna v Ljubljani nabранa svota »dinarskega dneva« znaša Din 18.582.50 in 1— lira. Celo zbirko »dinarskega dneva« objavi Matica, ko dobi poročila iz ostale Slovenije.

lj Odvažanje listja z mestnih drevoredov. Opoza se, da si nekatere stranke, ne da bi si preje poskrbeli privoljenje mestnega magistrata, prisvajajo in pobirajo listje za steljo v mestnih drevoredih. Vsi prizadeti se opozarjajo, da je tako postopanje kaznivo in se bo proti vsakomur, ki ne bi imel izkaznice mestnega gospodarskega urada, kar najstrožje postopalo.

lj Vozniki imajo svojo smolo. Včasih vozijo prehitro, pa podurejo povsem zdravega človeka, včasih se pa pri belem dnevu v popolnoma zmerni vožnji zalete v človeka, ki sauja na cesti ali kolne socijalne razmere ali pa renči nad stanovanjsko komisijo. Ivan Cerle, hlapac, je vozil iz Škofje ulice proti Ambroževem trgu. Na trgu se je obotavljal delavec Anton Sparovec. Gluh je in postaran; v njegovo zamišljenost je sicer alapek Cerle dregal na vse načine, toda Sparovec je bil že pod konjem. Voz je šel česenj in ga znatno poškodoval. Bil je odpeljan z rešilnim vozom v bolnico. Hlapac se je pa na policiji opravičil, da ga v tem ne zadene nikaka krivida.

lj Policijska kronika. V zadnjih 24 urah so bile vložene sledče ovadbe: Radi tatvine 3, radi kaljenja nočnega miru 2, radi prestopka cestno policijskega reda 7, radi ekscesa 1, radi telesne poškodbe 1, radi prekoračenja policijske ure 1, radi prestopka železniških predpisov 1, radi nezapiranja trgovine ob določenem času 5, radi ugriza od psa 1. Aretacije: 1 radi tatvine.

lj Vrat se je ognil in se izmaznil v stanovanje Leopoldine Mohar na Celovški cesti neznanec kar skozi okno. Ker je pa znaš, da so taki obiski precej dragi, je delal z naglico in odnesel njenemu podnajemniku samo volneno športno jopo, vredno 300 Din.

lj Tatvina na ljubljanskem kolodvoru. Iz nekega tenderja lokomotive v kurilnici glavnega kolodvora je bilo ukradeno ležišče iz medenine, vredno 500 Din. Kaj imajo tatvi vse v evidenci?

lj Popadljivi psi. Alojzij Matelič je vozil z motorjem po Večni poti. Vanj se je zaletel pes posetnika P., ter ga precej močno ugriznil. V Židovski ulici je pa ugriznil neznan srednje velik pes zlatarja Josipa Modica.

lj Tatvine. Zadnja čas obiskujejo gostilne in poselska stanovanja prav posebni gostje. V nedeljo okrog 12. ure opoldne se je priplazil v gornje prostore gostilne Činkole v Kopitarjevi ulici najbrži še tatinski vajenec, si ogledal sobo natakarice, ter sedanjo sobo. Ali mu je bil čas prekratek, ali se je zbal, ali pa je bil prepoden, odnesel je pa kljub temu nekaj drobnarij in drobila v vrednosti nad 100 Din. Pri belem dnevu so taki eksperimenti kočljivi in nevarni. Tudi v hotelu Lloyd je v nedeljo tat ukradel nekaj stvari služkinjam iz nji-

hovaga stanovanja. — Z dvorišča gostilne Štepic v Spodnji Šiški je neznanec snel raznega perila v vrednosti 800 Din. Iz hiše dr. Melita Pivčeva v Želeni jami št. 211 je nekdo ukradel 3.50 m dolgo pločevinasto cev, vredno 115 Din. — Neznan in skriven prijatelj ptičev je odnesel z dvorišča na Opekarški cesti poniklano kletko z liškom. Oboje je cenjeno na 250 Din.

lj Tatvine kolea. Tatovi kolesa so neugnani. Skoro vsak dan si poštejo svojih žrtv, najbrže se prav ta vrsta tatvin najbolje obnove. Ivan Jerančič, kleparski mojster, je pustil svoje kolo pred sodiščem. Ko je pa na sodišču vse opravil, kolesa ni bilo več. Kolo je vredno 1500 Din. Kdo bi si mislil, da ni varnosti celo pred sodiščem. Manj čudno je, da je ob kolo mesar Alojzij Ahlin. Pustil ga je namreč pred gostilno Lisjak v Mesarski ulici. Ko se je okrepljal in sklenil nekaj dobrih kupčij, mu je izpred hiše nekdo odpeljal kolo »Waffenrad«, vredno 2500 Din.

Po svetu.

Iz Amerike.

V Newyorku izhaja New York-Times (tmes je čas). Zadnja nedeljska številka je tehtala natančno eno kilo in pet dek. Imela je 10 oddelkov z 212 stranmi, visoka je 46 centimetrov, široka pa 56 centimetrov. Vsaka stran ima pet stolpcov, vsak stolpec 198 vrstic, in ker je vsaka vrstica pet centimetrov in pol dolga, znaša dolžina vseh 230.860 vrstic inekaj nad 11 kilometrov. Stevilka stane v Newyorku 5 centov, izven Newyorka 10 centov. Cent je stoti del dolarja, torej malo manj kot tri krone. Za Jugoslavijo stane naročnina tedenske številke 8 dollarjev na leto.

Amerikanec kar naprej računijo, koliko besedi je pravzaprav v življenju potrebnih. Profesor French pravi, da je v trgovskem dopisovanju v rabi samo 400 besed, vse druge so od teh izvedene. Neki drugi profesor je pregledal trgovska pisma s 23.000 besedami, in je v njih samo 2000 originalnih, ki se pojavljajo. In tako dalje. Končni zaključek se glasi, da potrebuje inteligenten obrtnik 5000 besed, doktorji, advokati in bankirji pa deset tisoč. Tehniški izrazi ne spadajo sem. Samo v Newyorkških bankah imajo 30.000 vložnih knjižic, kojih lastnikov ne morejo doliči. Prebivalstvo v Ameriki se tako menja, da to nikogar ne preseneti. Saj se tudi taki ne zglašijo, ki so zavarovani za življenje. Ameriške banke tega denarja ne skrbijo uporabiti, temveč morajo po določeni vrsti let predložiti državi posebne izkaze. Samo v Newyorkških bankah je sedaj za dva milijona takih vlog, ki nimajo lastnika.

Kakor beremo v zadnjih časih, da iz aeroplakov sejejo, tako beremo tudi, da iz nekogar uničujejo škodljive mrči. V državi Tekساس in tudi v drugih državah na jugu Unije je nastopil letos jako škodljiv črv. Da ga uničijo, morajo potresti bombaže kulture s kalcijskim arzenikom. Da je šlo hitreje, so vzel aeroplane in so tresli iz njih iz višine deset metrov dotični prašek na nasade. V par dnevih je bilo delo končano. Samo v državi Teksass so rešili na ta način 200.000 arov sveta.

Nekatere banke v Ameriki plačajo 50 odstotkov dividende; pravijo, da je takih bank 56. Izračunili so, če bi vse banke v Združenih državah ne plačale več kakor 10 odstotkov, da bi izplačale kljubtemu na leto okoli 125 milijonov dolarjev. Če računimo šestodstotno kapitalizacijo, znaša ta svota nadve milijardi kapitala.

Ameriški poslanec Bloom bo na kongresu v Washingtonu predlagal, naj se odpravijo stroški za potne liste po vsem svetu. Dobra statistika pripoveduje, da so ameriški potoveljci po Evropi plačali letos samo za potne liste deset milijonov dolarjev. Sicer pa mi mislimo, da to ni nič posebnega. Prvič Amerikanec, ki potujejo, prav lahko plačajo; drugič je pa ameriško življenje silno dolgočasno, prav nič zabavno in brez vsake spremembe. Če pride Amerikanec v Evropo, pride samo uživat in se napaja na umetninah in posebnostih, ki jih Amerika ne pozna. Zato naj tudi plača. Drugače je pa misel odprave potnih listov oziroma stroškov zanje prav pametna.

* * *

sv Verski pouk v Ameriki. Po ameriški ustavi je pouk v šoli »svobode« glede vere. Kljub temu pa je država Georgija vpletala v svoje šole verski pouk. Temu zgodilo je sledilo tudi okrožje mesta Charleston v južni Karolini. V razpravi o tem zakonu je rekel poslanec Wimberly med drugim: »V Ameriki je danes 25 milijonov otrok, ki žive brez verskega pouka, njih 4 milijoni pa so pravcati pogani. Če pojde to tako naprej, bo zavladala v Ameriki sčasoma družabna, politična in gospodarska anarhija. Zato je treba veri zopet dati njeno mesto.«

sv P. Bourjade umrl. Na angleški Novi Guineji je umrl misjonar p. Bourjade, ki je deloval tamkaj tri leta. Pokojnik je bil po rodu Francoz in se je kot mlad vseučilišnik udeležil svetovne vojne. Posvetil se je bil letalstvu in je postal eden najslavnih voja-

ških letalcev. V priznanje za njegove zasluge je bil imenovan za častnika časne legije in dobil še 15 drugih odlikovanj. Po voini je dovršil bogoslovne študije in odšel kot misijonar na Novo Guinejo, kjer ga je sedaj prezgodaj dohitela smrt.

sv Duhovnika-učenjaka. Fordhamsko vseučilišče v Newyorku je poklicalo na stolico za biologijo p. Jožeta Assmutha, S. J., dvornega profesorja za biologijo v Münnstru, Hamburgu in Bombayu v Indiji. P. Assmuth vživa v svoji stroki svetovni sloves. — Na kongresu International Catholic Truth Society v Newyorku je med drugimi predaval p. Vanoverberg, ki je dolga leta misijonar v najbolj težkih misijonih med divjimi narodi in se pri tem pečal z jezikoslovnimi, botaničnimi in antropološkimi študijami. Na vseh poljih je dosegel značne uspehe in obogatil znanost. Znamenita je njegova botanična zbirka, ki jo hrani muzej znanosti v Manilli. Važen znanstveni material je poslal tudi loranški univerzitet. S slovitim dunajskim antropologom p. Schmidtom je povaloval Negriti, potem pa na lastno pest nadaljeval raziskavanja med divjaki na Filipinih. Sedaj piše p. Vanoverberg slovarja negritskega in igortskega jezika, slovar ilakonskega jezika je pa že izdal. Poleg angleščine in treh filipinskih narodnih govori p. Vanoverberg gladko še štiri jezike.

sv Velikansko jabolko je pridelal neki učitelj na Francoskem. »Petit Parisien« poroča namreč iz Chalou-sor Saone, da je učitelj Culou pridelal na svojem vrtu jabolko, ki meri v premeru 42 cm in tehta 70 dek.

sv Milijonsko posojilo mesta Berlin. Berlinska mestna občina je sklenila z neko ameriško finančno skupino posojilo v znesku 3 milijonov dolarjev. Posojilo bo amortizirano v 12 mesecih.

sv Zasledovanje lednikov. Od strašne katastrofe »Titanika« je posvečena premikanju lednih mas v bližini močno obiskovanih transatlantičnih cest velika pozornost. Čas in smer premikanja lednih gora proti jugu in pogoj tajanja so strokovnjaki skoz več let proučevali, ali še zadnji čas se je pokazala močnost boja proti njim. Vlada Združenih držav si je pravila za posebne parnike v severnih pokrajinali pri paroplovni cesti Evropa—Amerika. Parniki so v ta namen na poseben način zgrajeni ter opremljeni s silnimi radio-aparati, s katerimi se dajajo vsem ladjam, ki jadrajo po severni transatlantični črti, varnostna poročila o smeri premikanja in stanju vseh lednikov, ki se bližajo rečeni črti. Samo tem opazovalni parniki se ima marsikatera ladja zahvaliti, da se ni razbila ob ledeničnih čerch in potopila. Te premikanje so gore so velikanske ledene mase, kajih je samo eno osmino nad morsko gladino, a sedem osmin se razprostira pod morjem v velikem obsegu. Nekega takega opazovanja se je udeležil mlad ameriški časnikar ter objavil o tem o ameriških časnikih, ki zanimivo poročilo. Opazovalni parniki, na katerem je bil časnikar, je srečal prav blizu črte Hamburg—Newyork velik plavajoč lednik, ki je bil čez 100 m dolg in več kakor 50 m visok. Ker je pretela nevarnost, da pojde ta ledena gora, ki se je prav polagoma tajala, še daleč naprej na jug in da bo ogrožala na svoji poti še marsikateri parnik, je sklenil kapitan ladje ledene mase razstreliti. Na pripravnem mestu pod daleč naprej moleč ledeno steno so položili ekrazitno mino. Ob silnem poku se je zrušila cela stena v morje, ali lednik se je pri tem le neznatno zmanjšal. Ker se ni doseglo s tem povoljnega uspeha, je bilo treba misliti na drugo sredstvo. S pomočjo harpunovega topa so vrgli čez vso ledeno maso silno vrv ter z vrvjo položili nove mine v močno razpoko, ki je segala čez ves lednik. Mine so začeli v električno iskro, na kar je grozno za grmelo in vsa ledena gora se je v pravem pomenu besede pretrgala na dva dela, ki sta treščila v morje ter s svojo težo zdrobila vso ledeno desko pod vodo na drobne koščke, ki so se na to kmalu stajali. Pri eksploziji in zlasti pri tem, da sta razstrelena dela ledeni mas zgrmela v morje, se je morje daleč naokoli tako razburkalo, da so silni valovi dosegli opazovalni parnik ter njegov pokrov tako poškodovali, da ni mogel nadaljevati svoje poti.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Nedeljska predstava »Trubadurja« v operi je bila izvrstna. In kako tudi ne, saj so bile vloge, predvsem glavne, v najboljih rokah. Boljše Leonore, kot je bila ga. Lovšetova, primernejše Azucene kot je bila ga. Thierry-Kavčnikova, sposobnejšega gloga Luno kot je bil g. Popov, si pač ni treba želeti. Vsi trije so bili svojim nelahkim vlogam popolnoma kos in pošteno zaslužili obilno priznavanje občinstva, ki je ta večer opero docela napolnilo. Njim vreden drug je bil g. dr. Makso Adrijan z Dunaja, gost sredi naših domačih gostov; pel je eno svojih najbolj srečnih vlog in veliko pripomogel h krasnemu uspehu toljkanju priljubljene Verdieve opere. (Mimogrede omenjam, da je letos 30 let, odkar se je »Trubadur« v Ljubljani prvič izvajal.) Nastop dr. Adrijana je naraven, neprisiljen, njegov tenor prijeten, simpatičen, ki — dasi v nižjih legah nekoliko manj zvezčen in manj izdan — v višini naenkrat zazori, dobi polnost, zvonost in vnema. Izbornen v duethih je dr. Adrijan dosegel višek kontenc III. dejanja v ariji »Tam že gromado vidi dim gorečo«, ki jo je moral ponoviti. Zdeto se nam je, da jo je drugič zapel še boljše in iskrenje nego prvi. Ploskanje se kar ni hotelo poleči. G. Popov je pel topot — menjši v slovenskem jeziku, kar nas je resnično srčno razvesilo in smo se ob njegovem mojstrskem petju še veliko bolj naslajali kot drugekrali. Tudi g. Zupan kot Ferrando je zelo zadovoljil; zlasti v I. dejanju je lepo odpel svojo pripoved o ciganki. Enako pohvalo zaslužijo drugi pevci z manjšimi vlogami. Zbor je bil dober, orkester ravnotak. Zadnji ima v g. Neffatu vodjo od leta do leta lepše se razvijajočih zmožnosti, ki odločno in spremeno obvlada orkester, da dobi življenje in barvo, da mu dobro in primerno odtehtano zveni, bodisi v polni moči, bodisi da je treba prinesti kake podrobne lepotne, nekake — rekeli bi — skrite malenkosti, ki so pa vseeno važne in dragocene. P.

Narodno gledališče v Mariboru.

Torek, 11. nov.: »Otroci«. Ab. D.
Sreda, 12. nov.: »Kajnc«. Izv. Premijera.

Izpred sodišča.

Gospodarstvo.

Kmetijski tečaji.

Kmetijska družba prične v kratkem prirjeti dva do tridnevne tečaje, ki se imajo vršiti zunaj na deželi na sedežih kmetijskih podružnic. Prednost bodo imele tiste podružnice, ki se prej oglasijo in ki nudijo vse potrebne pogoje za take tečaje. Na spored teh poučnih tečajev bo sledila učna tvarina: gnojenje z domaćimi in umeđimi gnojili, pridelovanje na njivah in obdelovanje travnikov, pridelovanje in odbiranje semena, zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev, pospeševanje kravjereje in mlekarstva, zadružna organizacija živinoreje, pašništvo, zimsko krmiljenje in strežba živini, izboljšanje hlevov in sivnjakov, konjereja itd. Sadarski in vinarski tečaji se bodo vršili v sporazumu z dočinknimi organizacijami.

Podružnice se vabijo, da tudi same izražajo svoje želje glede učnih snovi kakor tudi glede časa, v katerem naj se priredijo ti tečaji. Pouk na tečajih bo trajal dopoldne in popoldne in se bo izpopolnil deloma z vprašanjem in odgovori od strani udeležencev in predavateljev, deloma s praktičnim razkazovanjem vsega, kar bo v danih razmerah mogoče.

V kritje stroškov za te kmetijske tečaje je bivši minister dr. Kulovec dodelil državno podporo v znesku 60.000 Din.

Podružnica pa, ki želi tak tečaj, mora izpolniti sledeče pogoje, predvsem pa zagotoviti:

1. Zadostno število udeležencev izmed odraslih kmetskih mladeničev in samostojnih kmetovalcev, ki se morajo zavezati, da bodo tečaj redno obiskivali. Udeležnikom se imajo izdati ob sklepku tudi potrdila o rednem obisku tečaja.

2. Pripraven učni prostor.

3. Potrebnega prosta prenočišča za dve učni osebi in

4. prost dovoz in odvoz predavateljev na bližnjo železniško postajo.

Kmetijske podružnice, ki žele pod temi pogoji prirediti kmetijske tečaje, naj to čimprej naznani Kmetijski družbi v Ljubljani. Število udeležencev, ki se mora zagotoviti, znaša najmanj 20 oseb.

Oddaja trt iz drž. trtnic.

1. Vsled odloka poljedelskega ministrstva v Belgradu z dne 25. avgusta t. l. št. 38.844-V. se glede oddaje trt za prihodnjo saditev razglaša sledeče:

Poedinca pismena predpisano kolekovana naročila (prošnje) za trte sprejemajo vsi drž. knetijski uslužbeni najkasneje do 1. februarja 1925 in jih dostavljajo s potrebnim potrdilom od svojega županstva, da potrebuje naročnik trte izključno za saditev na lastnem zemljišču, ter potrdilom potovalnega učitelja, ozir. okr. ekonom, da je dočično zemljišče za nov vinograd preiskano na vsebino apna, upravitelju najbližnjega drž. razsadnika.

Upravitelji so: za drž. trtne nasade v Kostanjevici — okr. ekonom v Krškem; za Arnova selo — okr. ekonom v Brežicah; za Bršlin — okr. ekonom v Novem mestu in za Črnomelj — delovodja drž. trtnih nasadov v Črnomlju.

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard. Iz angleščine prevel Peter M. Černigoj.

(Dalje)

18

Bila je žalostna, stara ljubezenska pesem, ki jo je pel; opevala je visoko Hathorino duhovnico, ki je ljubila preprostega pisarja, a ga ni smela poročiti, kakor jo je tudi on ljubil. Pesem je pripovedovala, kako se je pisar, razvnet od strasti, ponoči splazil v samo svetloče templja, da jo morada tamkaj najde, in kako ga je jezna boginja umorila zaradi bogoskrnštva. Pripovedovala je, kako je lepa duhovnica prisla samu v svetišče, da si izprosi moči in odpora proti svoji ljubezni, kako se je spodalknila ob truplu svojega ljubimca in umrla od bolečine, ko ga je spoznala. Pripovedovala je, kako se je Hathor, boginja ljubezni, omečila sprico tega prizora in ako je zopet dhnila dih življenja v nju ter ju prenesla, ker nista več smela ostati na zemlji, v podzemlju, kjer sta se zbulida, se objala in prevlava skupaj za večno, zmagoslavna in račustna.

Vsi so že bili slišali to staro, starogdbo, toda nihče je ni slišal tako božanstveno peto. Ko je Tuin čist in ljubeznivi glas plul nad njimi, se je poslušavcem zdelelo, da vidijo ljubimca, ki se je v svojem hrenenju drznil stopiti v skrivnostno svetišče templja. Videli so, kako se je Hathor prikazala v svojem srdcu ter ga ubila. Videli so lepo duhovnico z lučjo in slišali, kako je izjokala svoje življenje nad ljubimčevim truplom; videli so tudi duhove, ki so mrtveca prenesli preko meje tega sveta.

Nato se je oglasil zadnji krik godbe, ves pretresljiv in božanstven, in zdele se je, da nje strastni glasovi odpirajo nebo pred

2. Na podstavi čl. 18. zakona o obnavljaju in pospeševanju vinogradništva ter na predlog oddelka za vinogradništvo te jeseni in v bodoči spomladi 1925. I. prodajna cena trt v vseh državnih trtnicah za 1000 komadov sledi:

Za ključek amerikanskih trt (podlog), dolgost 35—40 cm I. razr. po 100 Din. II. razr. 35 Din; za sajenke (korenjake) I. po 250 Din. II. 75 Din; za cepljene I. po 1500 Din. II. se ne prodajajo, temveč se zopet vložijo v trtnico; za ključek domače trte 80 cm dolžine 80 Din. Gernje cene, v kolikor se nanašajo na ključek amerikanske trte, se povišajo na 100 odstot. t. j. I. razr. po 10 Din. II. razr. po 70 Din in sicer za one naročnike, kateri vzamejo več kot 10.000 ključev za vlaganje v trtnice v svrhu dobave sajenek (cepljenk) za prodajo. — Naročniki, ki rabijo naročene trte za razširjenje ali izpopolnitve že obstoječih vinogradov, niso dolžni, da doprinesejo pri naročilu trte potrdilo okrajnih ekonomov o količini apna dotočnega zemljišča, nego zadostuje, ako v prošnji navedejo, katero podlogo so dosedaj rabili na dotočnem zemljišču, ter, ako je že zasajeni vinograd v dobrem stanju. Kdor pa naroči trte za popolnoma nove vinograde, mora priložiti naročilu (prošnji) potrdilo okr. ekonoma. — Ljubljana, dne 28. oktobra 1924. — Veliki župan ljubljanske oblasti: — Šport a. r.

* * *

z Narodna banka in obrestna mera. V petek se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke. Padlo je več važnih odločitev.

Sklenili so, da se vsem dolžnikom, katerih menice so bile radi kakršnegakoli razloga protestirane trikrat, ukinejo kredite, ker pač Narodna banka ne more delati s takimi klienti. Kredit se bo odvzel tudi žirantu takih protestiranih menic, ker smatra, da oni nosijo isto odgovornost kakor akceptanti. Po nekem predpisu finančnega ministra morajo izvozniki od celokupne svote tujih deviz dobljenih za izvoženo blago odstopiti tretjino državi potem Narodne banke. Banke ne bodo dajale zavarovanje samo v denarju in državnih papirjih, ampak v vseh papirjih sigurne vrednosti, kakor so n. pr. delnice z zdravo podlago in podobno. Narodna banka se je odločila za ureguvanje obrestne mre (za vloge 10 odstotkov, za posojila 18 odstotkov). Glavni ravnatelj dr. Novaković se bo še posvetoval o tem z «Udruženjem banaka» v Belgradu, potem pa tudi z zastopniki zagrebških in ljubljanskih bank. Kakor se glaso poročila belgrajskih listov, odpotuje dr. Novaković v najkrajšem času v Zagreb in Ljubljano na posvetovanje z zastopniki bančnih zavodov.

g Donos neposrednih davkov v mesecu juliju 1924 (avgustu 1924). — V mesecu juliju (avgustu) t. l. se je v naši državi pobralo v celoti 68.016.960 (80.237.437) Din neposrednih davkov, 18.398.406 (13.807.379) Din davka na poslovni promet in 25.287.543 (47.196.979) Din linearne poviske, skupaj 111.702.910 (141.241.795) Din. Slovenija je plačala 7.248.523 (7.956.912) Din davka na poslovni promet je plačala Slovenija 3.020.449

očni poslušavcev. V globokem nebu so zaledali vstajenje ljubimcev in njiju objem v popolni radosti, in ko ju je zakrila nebeska gloria, so slišeli zmagoslavno pesem duhovnice ljubezni, ki je počasi zamirala, se bolj in bolj izgubljala, dokler niso slednjič njeni zadnji odimevi utihnili v globokem molku kraljestva duhov.

Tua je utihnila. Položila je svojo še vedno zvenečo harfo na mizo in se zgrudila v kraljevski stol, utrujena, trepetajoča, dočim so njene sinje oči sijale kakor zvezda. V dvorani je bilo vse tiho; na poslušavcih je ležal čar tega čudovitega glasu; nihče ni ploskal, zdelo se je celo, da se nihče ne upaganiti, zakaj navzoči so se spomnili, da je ta prečudna mlada kraljica baje hčerka Amenra, gospoda sveta, in so mislili, da niso poslušali kraljice, marveč boginjo z neba.

Mirno so sedeli, kakor da so zaspali, in so vsi strmeli v njen ljubko, bledo obliče in v te bleščče oči. Opojen od strasti in vina, je Amathel, princ iz Keša, naslanjal svojo težko glavo na roko in gledal vanjo, kakor drugi. Toda njene oči se niso mudile pri njem. Če bi bil kamen, bi se ne bille mogle manj meniti zanj; zrle so preko njega na moža, ki je stal za njim.

Počasi se je obrnil, da pogleda, kdo bi mogel biti tisti, v katerega se je zaledala Amenovala Jutranja zvezda, in je opazil, da je tudi mladi kapitan, ki mu je strezel, ki je bil baje starejšega rodu od njegovega in bolj čiste krvi nego on, ki je baje njega hiša vladala v Južni deželi, ko so njegovi pradedi bili še trgovci z zlatom, strmel v to kraljevsko pevko. Da, sklonil se je bil, ko jo je gledal, kakor da je začaran ali s čarom ali z očmi kraljice, in na njegovem obrazu je bilo nekaj, kar je moral tudi pisan Nubijec razumeti.

V Ramesovih rokah je bil veliki, zlati

(8.627.858) Din, linearne poviske je Slovenija plačala 2.523.526 (4.064.453) Din.

g Železničarski štrajk v Avstriji in odredbe naših žel. ravnateljstev. Odkar je izbruhnil železničarski štrajk v Avstriji, je promet z Avstrijo alli v katerikoli smeri skozi Avstrijo (blagovni, potniški in prtljažni) ustavljen in se potnikom ne smejo izdajati vozni listki. Blago, ki se nahaja na ozemlju naše države se zaustavi in se da na razpolago odpošiljateljem. Za čas železničarskega štrajka v Avstriji vozijo med Mariborom in Špijlem samo sledeči potniški vlaki: 70, 71, 74, 75, 76, 11. Razen tega do preklica izostanejo vlaki 706 in 709 na progri Maribor gl. kolodvor—Zidani most. Vlak št. 708 sestavlja kolodvor Zidani most iz vlakov št. 706 in 601. Ravnotako deli Zidani most vlak št. 707 v 604 za Trst in 709 za Zagreb. Za vlak št. 707—604 sestavlja kolodvor Maribor posebno garnituro. Vlak št. 707 gre iz Maribora ob 14. uri 10 minut.

g Gibanje cen v veletrgovini. Belgrajski tečnik «Privredni pregledi» pričuje indeks blagovnih cen v veletrgovini za mesec oktober, ki znaša 1931 (v septembru t. l. 1978). Indeksna številka izkazuje le nezvratni porast. Povprečni kurz dinara je v septembru t. l. znašal na newyorški borzi 136.8 (centov na 10 dinarjev), v temu mesecu oktobra t. l. pa 142.2. Indeks je od septembra in oktobra t. l. padel pri skupini poljedelskih proizvodov živine, stavbnega materiala in industrijskih izdelkov, medtem ko so se cene dvignile pri sadju in nekaj pri kolonialnem blagu. Iz teh podatkov je razvidno, da dvig dinara ni skoraj nikoli vplival na znižanje cen.

g Pobiranje 4% davčne varščine na blago, ki se izvaja ali uvaža potom pošte. Generalna direkcija neposrednih davkov je odredila, da se davčna varščina pobira tudi od deklarativne vrednosti blaga, ki dohaja ali odhaja iz države s pošto, ravnotako kakor od blaga, ki se uvaža ali izvaja potom železnic, ako se lastnik ne izkaže s potrdilom davčnega urada, da je davke plačal.

g Industrija Srbije in Črnejore. V založništvu «Jugosl. Lloyd», Zagreb, je izšla kot 7. zvezek industrijske knjižnice izpod peresa g. Jaša Grgaševića knjiga «Industrija Srbije i Črnejore». Na 380 straneh je podana slika dokaj razvite srbske industrije. Kakor opis bosanske industrije je tudi opis srbske industrije opremljen s slikami industrijskih podjetij kar pa nismo opazili pri opisu slovenske in hrvatske industrije. V kratkem bo izšla še «Industrija Vojvodine». Tako bomo imeli pregled industrije v celi naši državi. Knjiga obsegata poglavja o razvoju industrije in Črnejore, o sedanjem stanju industrije, ter o organizaciji industrije. Cena knjige je 60 Din, vez. izvoda 90 Din ter se naroča pri upravi Jugosl. Lloyd v Zagrebu, Marovska ul. 21.

Borze.

10. novembra 1924.

DENAR.

Zagreb. Italija 2.98—3.01 (2.9860—3.0060) London 317.50—320.50 (315.50—318.50), New York 68.70—69.70 (68.3750—69.3750), Pariz 3.6120—3.6620 (3.6050—3.6550), Praga 2. 0610—2.0910 (2.0525—2.0825), Dunaj 0.09750—0.09950 (0.096—0.0986), Curih 13.35—13.40 (13.30—13.40).

V začetku borze vse zelo čvrsto, dokler ni intervenirala Narodna banka, ki je vrgla veliko blaga na trg.

Curih. Beograd 7.50 (7.50), Budimpešta 0.066925, Berlin 1.2350 (1.2325—1.2375), Italija 22.30 (22.30—22.40), London 23.88 (23.77—23.80), Newyork 519.— (518.50), Pariz 27.27 (27.15—27.25), Praga 15.45 (15.40—15.50), Dunaj 0.0073 (0.00728—0.00733), Bukarešta 2.90, Sofija 3.8250.

Dunaj. Devize: Belgrad 1025, Kodan 12480, London 326500, Milan 3036, Newyork 70935, Pariz 3732, Varšava 13590.

Valute: dolarji 70460, angleški funt 324700, francoski frank 3715, lira 3010, dinar 1021, češkoslovaška krona 2102.

Praga. Devize: Lira 146.25, Zagreb 49.20, Pariz 160.125, London 156.30, Newyork 33.95.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo iz leta 1921. 63.50—65, 2½% državna renta za vojno škodo 112—114, Celjska posojilnica d. d. Celje 210 (denar), Ljubljanska kreditna banka Ljubljana 215—220, Merkantilna banka Kočevje 125—128, Prva hrvatska štedionica Zagreb 916 (denar), Slavenska banka Zagreb 90—95, Strojne tovarne in livarne Ljubljana 130 (denar), Združene papirnice Vevče 120 (blago), Split 120, »Split« anon. družba za cement Portland 1400—1460, »Nihag« d. d. za ind. i trgovino Zagreb 80 (blago), 4½% zastavni listi Kranjske deželne banke 17 (blago), 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago).

Zagreb. Hrv. Esk. banka Zagreb 109½—110, Hrv. slov. zem. hip. banka Zagreb 56—57, Jugoslovevska banka Zagreb 100—104, Ljubljanska kreditna banka Ljubljana 205—220, Prva hrvats

sko Postojna trans. 580, fižol mandolon, orig., sko Ljubljana 400, fižol mandolon, očiščen, b-n, sko Postojna trans. 500, fižol rujavi, orig., sko Ljubljana 410.

Turistika in sport.

SPORTNI PREGLED.

Nogomet. V Ljubljani se je zaključila včeraj jesenska prvenstvena sezona I. in II. razreda. Mariborski Rapid je prizadel Jadranu nepriskakovano hud poraz 0:5, s čemer se je plasiral na drugo mesto prvenstvene tabele, dočim je potisnil Jadran na tretje. Kakor je Rapid s svoj živahno, v tehničnem oziru dokaj dobro igro ugodno presenetil, tako je Jadran razočaral. Obramba mu je popolnoma odpovedala in nosi velik del krivde, da se je glasil rezultat že po prvih 20 minutah 0:4. Tudi napadalna vrsta ni razvila običajne agilnosti in hitrosti in še tiste šanse, ki jih je ustvaril slučaj, je zakanila ali skazila. — Sodil je povoljno g. Kramarski. Dovoljujemo si pri tem opombo, da je nogometni sodnik v promenadni obleki, »šmiedljiv«, z rokavicami v roki itd. skrajno nesportna pojava. — Prvenstvena tabela I. razreda izkazuje konec prve polovice sezone 1924-25 sledče stanje: I. Ilirija 12 točk (score 23:3), II. Rapid 8 (13:13), III. Jadran 7 (10:12), IV. Primorje 6 (11:19), V. Her-

mes 5 (10:18), VI. Maribor 3 (9:14), VII. Celje 1 (8:19).

Zadnja prvenstvena tekma ljubljanskega II. razr. med LAŠKOM in Svobodo je končala po enostranski igri z zmago akademikov v razmerju 6:0. Stanje prvenstvene tabele: I. Slovan 7 točk (score 28:3), II. LASK 7 (15:5), III. Korotan, Kranj 2 (6:15), IV. Slavija 2 (6:18), V. Svoboda 0 (0:14). Korotanu je pripisati položaj na tretjem mestu kot lep uspeh, ki naj mu bo v spod bud v nadaljnem delovanju. Udeležuje se namreč prvenstvenega tekmovanja vprvič; kljub temu, da letos nima igrišča ter klub raznim drugim neugodnim okoliščinam znamuje napredok in dobro igro.

Prijateljska tekma med Ilirijo in Hermesom je zaključila z izidom 4:1. Igra je potekala v živahnem tempu ter imela mnogo lepih in zanimivih momentov. Kombinirano moštvo Ilirije je bilo hitrejše in tehnično boljše ter je imelo vsled tega rahlo premoč tekom cele igre. Najboljši del moštva je bila napadalna vrsta z enegičnim Doberletom in Podujem, ki je bil na krilu znatno boljši kot v prejšnjih tekmacah kot zvezca. Lado in Hus sta nekoliko iz forme. Iz rezerve vzezi igrači: branilca Bregant-Miklavčič I., desnii half Kos, in sr. napadalec Vrhovnik so igrali v splošnem dobro. Na strani Hermes je bil jako dober obrambi trio Habicht-Pleš I-Pleš II, agilna je bila tudi halflinija,

forward pa je zaostajal. — Juniorji Iliso dopoldne zmagali z 10:0 nad rezervo Slovana.

V Zagrebu so se vršilo v nedeljo večje tekme: Gradjanski ŠK : HASK 2:1 (priateljska); v Gradjanskem je debutiral Mihelič, bivši golman Hermesa. Concordia : Železničarji 2:1 (prvenstvena). — V Belgradu je BSK senzacijonalno porazil Jugoslavijo, novega državnega prvaka z 2:1.

Na Dunaju sta igrali reprezentanci Švedske in Avstrije z rezultatom 1:1. Tekmi je prisostvovalo nad 40.000 gledalcev. Dunajska Vienna je igrala v Budimpešti proti mažarskemu prvaku MTK in zmagala z 2:1.

Hazena. V svrhu sestave reprezentančnega hazenskega teama Ljubljane za namerno tekmo proti Zagrebu, ki se naj igra prihodno nedeljo v Ljubljani, je odredila lahkoatletska podzveza poizkusno tekmo dveh mešanih družin. Zmagale so »belec nad »rdečim« — ne popolnoma zasluzeno — s 4:1. V kombiniranih družinah so manjkale nekatere boljše igralke, igra v splošnem ni bila taka, da bi mogli z zaupanjem gledati na srečanje z Zagrebom, ki ima najboljšo hazeno v državi. Neprilike bo delala izbira vratarice in napadalne vrste. Poskus s Petričevna na desnem krilu in z Vidmarjevo kot srednjo napadalko ni izpadel dobro in se tudi ne more označiti posebno strokovnjaški. Petričeva je brez dvoma pri nas najboljša srednja na-

padalka, zato naj ostane na tem mestu. Na desnem krilu naj se poskuši z drugimi. Zdi se, da pridejo v reprezentančni team popolnoma sigurno igralke: Bernikova (Ilirija) kot branilka, Zupančičeva (Atena) in Omanova (I) kot halfa ter Leganova (I) in Petričeva (A) kot napadalki, medtem ko je postava vratarice in desnega krila še negotova.

Poizvedovanja.

Stranka v Zagorju, ki ima v shrambi pozabljeni kovčeg in dokumente, se uljudno prosi, da pošlje oboje proti nagradi po poštnem povzetju na naslov: M. Hrovat, Državne barake na Friškovec št. 9-10, Ljubljana.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m. n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Let opazovanja	Druž ometer v mm	Termo meter v °C	Baromet rometer diferenč v °C	Nebo, vetrov	Precipit acij v mm
9/11. 21 h	742.9	4.9	1.3	jas. v.	
10/11. 7 h	742.0	3.8	1.2	obl. j. v.	0.0
10/11. 14 h	741.4	5.9	1.0	obl.	

KROMPIR

Isp, suh, trpežen po Din 1.20 se dobi pri tvrdki Niklsbacher in Smrkolj v Ljubljani, v skladislu na Dunajski cesti štev. 36 (pri Mühlensnu). 7037

PES dobrman

z rodovnikom, brezhiben, 1 leta star, oče dresiran v policijske svrhe, je poceni naprodaj. Istotam je naprodaj pol pokrita KOČJA (Phae-ton), KOLESELJ ter PONY-VOZ. Vse se v dobrem stanu. - PAAR IGNACIJ, hotelir, Jesenice, Gorenjsko.

Naprodaj nov težak VOZ (parizar). Lastnik M. Zrnc, Stožice št. 17 pri Ljubljani.

Ježice kupim v večji množini. - Ponudbe z navedbo cene poslati na upravo »Slovenca« pod »JEŽICE«. 7058

Več vagonov REPE naprodaj. Poizve se v upraviteljstvu građine na Kodeljevem — Moste štev. 1 — pri Ljubljani.

Janko Kos strokovni čevljari, špecialist za ženska obuvala — Ljubljana, Rožna dolina. — Se priporoča. 7052

50.000 K posojila se išče na trgovino proti dobrim obrestim. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovina« štev. 7054.

KROJE (muštre) po najnovnejši modi, poljubne za dame in gospode razpoljila KNAFELJ ALOJZIJ, strokovni učitelj krojaštva za Slovenijo, Krizevniška ul. 2, Ljubljana. — Tečaji brezplačni, plačati edino risalne potrebščine. Informacije zastonj. 7057

Nove božič. pesmi

za solo, mešan zbor in orgle P. Hugolin Sattner.

Dobe se pri skladatelju v Ljubljani za 20 Din franko.

PERJE

kokošje, rače, gosje in gosji puhi, oddaja vsako množino po zmerni ceni i tvrdka

E. Vajda, Čakovec

VEČ DOBRIH mizarjev

za fino pohištvo in stavbena dela išče ALFRED AMANN, TRŽIČ. 7010

KORUZO

nowo, zdravo, po 10 K za 1 kg se dobi pri FRAN POGAČNIK — Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Proda se skoro nova BOA. Cena 500 Din. - Kje, pove uprava lista pod štev. 7065.

Vajenec se sprejme za trgovino - špecerijskega blaga. - Več pri SPLOŠNI GOSPODARSKI ZADRUGI, Gospodvet-ska cesta št. 2. 7062

Lipsia.

Vrnite se takoj radi zadeve kolesa. Odpoved službe vam 13. t. m. Naročil pozneje ne priznam. Če se 13. t. m. ne zglasite, izročim zadovo policijski oblasti. - R. G. D.

ODNESEN PURAN

Dotični mladenič, ki je napolj v nedeljo ob 4. pop. po Barvarski stezi proti Ljubljani PURANA, ki ga je vjel na Poljanski cesti, se pozivlja, da ga nemudoma vrne na dvorišču hiše št. 6 na Poljanski cesti, ker je bil opažen in je pozan. V nasprotnem slučaju se ga bo policijsko zasledovalo. 7063

Zahvala.

Zahvaljujemo se najtopljejši vsem prijateljem in znancem za vse izraze sočuvstva in obiski izbridi izgubi naše preljube soprog oziroma mamice

Elizabete Modrijan roj. Fabjan

Iskrena hvala še posebej vsem, ki so dalovali cvetje in ki so pokojno spremili k večnemu počitku.

Žaluoča rodbina MODRIJAN.

NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE!

Radi opustitve trgovine se prodaja vse manufakturno blago pri tvrdki JOS. BE-DRAC, Aleksandrovna 12, po vsakih sprejemljivih cenah. - Velika izbira modnega blaga, križastega in črtastega za kostume in krila, posebno nizke cene v angleških šifonih in platnu za rame. Posebna nakupna priložnost za p. n. drž. in privatne uradnike.

Drva
trboveljski premog

H. Petrič
Ljubljana
Gospodovska cesta 16
Telefon 343

Izurjena kuharica

srednje starosti dobi ugodno nameščenje v nekem hrvatskem kopališču, kjer bi morala voditi gospodinjstvo za dva neožen. gospoda (zdravnik in ravnatelj). Zahteva se čistoča, štedljivost in dobra kuhinja. Nastop 1. dec. najdalje 1. jan. - Ponudbe poslati na upravo lista pod »Teplice« št. 6972 in navesti priporočila in zahtevo plače.

HISA

šik predmestja Ljubljane, nova, enodružinska, s takojo prostornim stanovanjem — ugodno naprodaj. Pojasnila daje F. Jerko, Crnivec, Ježica

DRŽAVNI URADNIK

z lepo bodočnostjo, 36 leten vdovec, IŠČE v svrhu čimprejšnje ženitve znanja s samostojno, dobro in odkritosrčno gospodinjstvo ali vodo brez otrok, 26 do 32 let staro, ki bi bila voljna njegovima dvema otrokomadomestnosti zgubljeno matico. Izurenost v gospodinjstvu in primerno premenjenje je pogoj. Le resne in neanonimne ponudbe naj se pošljejo pod šifro »Tiba« na anončno podjetje Aloma Comp., Ljubljana.

KUPCI

nepremičnin !

Zahtevajte v vsakem javnem lokalu REKLAMNI LIST

»POSEST«

v katerem so obširni popisi raznovrstnih vil, stanovanjskih, trgovskih, obrinjih in gospodarskih hiš ter posestev, kmetijskih in graščinskih posestev, milinov, žag, stavbi itd. — Na željo Vam dostavlja list brezplačno REALITETNA PISARNA

»POSEST«

d. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 24.

Zastopstva

resnih tvrdk, ki hočejo izvajati svoje izdelke (vsi vrsti)

v Italijo, prevzame slovensko podjetje v Rimu, ki razpolaga s prvovrstnimi referencami ter lastnim skladislu za les in drugo. - Pošljite ponudbe naravnost na naslov: UNI-ONE INTERNAZIONALI TRASPORTI, VIA CAGLIARI 44, ROMA. 6379

čitajte in širite »Slovenec!«

NAZNALIO.

»LIPA«, zadružna mizarjev

z o. z. — ŠT. VID nad LJUBLJANO

naznana slavnemu občinstvu, da je

OTVORILA SVOJO ZALOGO POHISTVA.

Zaloga se nahaja v tovarni, poslopju v ŠT. VIDU. — Ima v logi vse vrste spalnic, jedilnic, kuhinjskih oprav, oprave za salone, gospodске sobe, pisarne itd. ter tapetniške blage od najfinajših do najnavadnejših vrst. — Sprejema tudi vsa stavbena dela in opreme za pice

— hoteli, cerkev, šole itd.

ZALOGA se lahko ogleda tudi v nedeljah in praznikih. Delo zajamčeno solidno, cene brezkonkurenčne, postreba točna. — Se priporoča za ceni, naročila in mnogočrni obisk.

»LIPA«, z. o. z.

Obrestovanja vlog, nakup in proda vsakodnevnih vrednostnih papirjev, daviz in valut,

borzna naročila, predvzem in krediti vsak vrste, ekskompt in inkaso menjic ter nekazila

v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzojavke: Kredit Ljubljana Tel. 40, 457, 548